

Kan SF støtte det, som for mig at se er det fremadsynede forslag, nemlig at man selvfølgelig ligestiller familier, som har henholdsvis en mor og en mor, en far og en far eller en far og en mor, ved at proppe alle familier ind under børneloven og ikke kun familier, som består af heteroseksuelle forældre?

Kl. 11:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:40

Karina Lorentzen (SF):

SF arbejder for alle familietypers rettigheder, og vi vil selvfølgelig til enhver tid være med til at kigge på at få alle de her familier ind under børneloven. Vi vil også i det her forslag arbejde for den brede model, og vi vil også fortsætte det samarbejde, som vi hidtil har haft med de andre oppositionspartier på det her område. Så der er ingenting ændret i forhold til den politik.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om loves kriminalpræventive effekt.

Af Karina Lorentzen (SF) m.fl.
(Fremsættelse 16.04.2008).

Kl. 11:41

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):
Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 11:41

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget opfordrer justitsministeren til at iværksætte to initiativer med hensyn til lovgivning på Justitsministeriets område, som vurderes at have en væsentlig kriminalpræven-

tiv effekt. For det første opfordrer forslaget til, at bemærkningerne til lovforslag, der vurderes at have en væsentlig kriminalpræventiv effekt, skal indeholde en specifik kriminalpræventiv konsekvensvurdering. For det andet opfordrer forslaget til, at denne type love systematisk skal undergives lovovervågning, så man i et stykke tid efter lovens ikrafttræden kan vurdere, om loven har fået den tilsigtede kriminalpræventive effekt.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget anfører forslagsstillerne bl.a., at en fast konsekvensvurdering af et lovforslags forventede væsentlige kriminalpræventive effekter vil medvirke til at give Folketinget og offentligheden et bedre grundlag for at vurdere forslagets begrundelse og de forventede virkninger.

Det anføres desuden, at det er vigtigt både for ministerierne og for Folketinget at følge, om en lov får den tilsigtede virkning.

Forslagsstillerne finder, at denne opfølgning bør ske gennem en egentlig lovovervågning af love med forventede væsentlige kriminalpræventive effekter.

Jeg vil gerne med hensyn til den første del af beslutningsforslaget sige, at regeringen for så vidt er enig med forslagsstillerne. Det er meget vigtigt, at bemærkningerne til et lovforslag i relevant omfang indeholder en vurdering af de konsekvenser, som lovforslaget har. Det gælder også eventuelle væsentlige kriminalpræventive virkninger af forslaget.

Regeringen finder imidlertid ikke, at forslaget tilføjer noget principielt nyt i forhold til situationen i dag, for allerede i dag gælder det jo, at et lovforslag kan være forsynet med bemærkninger, som i første række informerer folketingsmedlemmer om forslagets indhold og konsekvenser med henblik på forslagets behandling i Folketinget og dets udvalg. Bemærkningerne har endvidere betydning for offentlighedens og mediernes mulighed for at sætte sig nærmere ind i et lovforslag. Det er derfor et helt centralt lov kvalitetskrav, at bemærkningerne til et lovforslag er fyldestgørende og korrekte.

I overensstemmelse hermed fremgår det af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, at bemærkningerne til lovforslag skal forklare og uddybe lovforslagets indhold og give et fyldestgørende grundlag for at vurdere lovforslagets begrundelse og forventede virkninger. I bemærkningerne til lovforslag skal der altid redegøres for forslagets konsekvenser på en række specifikke punkter, idet disse konsekvenser er

væsentlige og særlig hyppigt forekommende. Bemærkningerne til lovforslag skal således altid indeholde et skøn over de økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner og for erhvervslivet, de administrative konsekvenser for borgerne og eventuelle miljømæssige konsekvenser. Endelig skal der redegøres for lovforslaget i forhold til EU-retten.

En redegørelse for disse konsekvenser giver imidlertid ikke nødvendigvis et fuldt dækkende billede af konsekvenserne af det enkelte lovforslag, og netop derfor fremgår det af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, at der efter omstændighederne også kan være grund til at redegøre for andre konsekvenser af lovforslaget end de nævnte. Der bør således allerede efter de gældende retningslinjer redegøres for et lovforslags væsentlige kriminalpræventive konsekvenser, hvis dette i det konkrete tilfælde må anses for at være relevant.

Med hensyn til den anden del af beslutningsforslaget, der som nævnt handler om obligatorisk lovovervågning, vil jeg sige, at regeringen er enig i forslagsstillerens synspunkter om, at det er meget vigtigt at følge op på, om en lov får den tilsigtede virkning. Der er imidlertid forskellige måder at foretage opfølgning på, og egentlig lovovervågning er jo kun en af de muligheder. Ved lovovervågning beskrives lovovervågningens omfang og formål i bemærkningerne til lovforslaget. Lovovervågning er særlig relevant ved f.eks. en opfølgning på enkelte meget specifikke dele af et lovforslag, som man ønsker at følge virkningen af på tæt hold. Når den pågældende lov har virket i en periode – i praksis typisk omkring 3 år – afgives der en redegørelse til det relevante folketingsudvalg efter høring af bl.a. de myndigheder og organisationer, der var inddraget i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse.

Der kan i stedet for lovovervågning iværksættes en forskningsbaseret undersøgelse af lovens virkning, eller der kan afgives faste årlige redegørelser om erfaringerne med loven til Folketinget eller det relevante udvalg. I nogle få tilfælde kan det være relevant at indsætte en revisionsklausul i loven, således at Folketinget efter en årrække må tage stilling til, om lovens udformning helt eller delvis bør ændres. Det må efter regeringens opfattelse afhænge af en helt konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvilken opfølgningsmetode der må anses for mest hensigtsmæssig. Det vil ikke i alle tilfælde være lovovervågning, som bedst vil kunne belyse

virkningerne af en lov, og der vil derfor være adgang til at vælge den type opfølgning, der passer til enhver situation, hvad enten det så er lovovervågning eller en anden metode.

Sammenfattende kan jeg derfor sige om beslutningsforslaget: Regeringen er enig med forslagsstillerne om vigtigheden af, at der redegøres for de væsentlige kriminalpræventive effekter af et lovforslag i bemærkningerne til lovforslaget. Det følger allerede af de gældende retningslinjer for udarbejdelse af lovforslag, og regeringen finder derfor ikke, at der er anledning til at tage nye initiativer på området.

Regeringen er også enig i, at der i nødvendigt omfang skal følges op på virkninger af nye love, som skønnes at have væsentlige kriminalpræventive effekter, men regeringen finder imidlertid ikke, at en formel lovovervågning i alle tilfælde vil være den bedste metode, idet andre opfølgningsmetoder kan være mere relevante i det konkrete tilfælde.

Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Karina Lorentzen.

Kl. 11:47

Karina Lorentzen (SF):

Hvis jeg forstår ministeren korrekt, er det altså på grund af lovovervågningen, at man ikke ønsker at lade det her forslag passere. Vi kan vel alle som retspolitiske ordførere indse nødvendigheden af at have en kriminalpræventiv effekt at vurdere et lovforslag ud fra. Når vi vedtager love, er det vel – i hvert fald på det retspolitiske område, og når det gælder om at dæmpe op for noget kriminalitet – en vigtig faktor, eller hvordan? Jeg synes i hvert fald ikke, at det fremgår tydeligt nok af de bemærkninger, der er til lovforslagene. Hvad er ministerens kommentar til det?

Kl. 11:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:47

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Karina Lorentzen, at det er begge dele af beslutningsforslaget, som regeringen ikke finder har den rette vægtning. For så vidt angår spørgsmålet om vurderingen af den kriminalpræventive effekt, kan jeg sige, at det allerede i dag finder sted på de lovforslag, hvor det er relevant. For så vidt angår den anden del

af beslutningsforslaget om lovovervågning, har jeg her redegjort for, at det måske nogle gange er langt klogere at indsætte en revisionsklausul eller lave et forskningsprojekt eller andet som opfølgning på ny lovgivning.

Så den her sådan lidt standardagtige metode, hvor der er én metode, man skal køre med hver gang, synes vi ikke er hensigtsmæssig. Men vi mener, at der allerede i dag er en konsekvensvurdering af den kriminalpræventive effekt, og så må vi under udvalgsbehandlingen forsøge at gå lidt dybere ind i, hvad det så er, SF mener skal uddybes i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget, for sådan hører jeg egentlig fru Karina Lorentzens spørgsmål.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Endnu en kort bemærkning. Fru Karina Lorentzen.

Kl. 11:48

Karina Lorentzen (SF):

Jeg får lyst til at drage et eksempel ind i debatten, nemlig dette – og nu læser jeg lige op fra bemærkningerne til lovforslag nr. L 171 om strafskærpelse for at bære kniv eller skydevåben på offentlige steder:

»Det er Justitsministeriets vurdering, at det vil have en præventiv effekt at gennemføre en strafskaerpelse, hvorefter ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder som udgangspunkt skal straffes med frihedsstraf allerede i førstegangstilfælde.«

Det er det, der står. Det synes jeg ikke er en særlig grundig vurdering, og det giver i hvert fald ikke mig som politiker et redskab til at vurdere, om det her er et godt forslag, når det gælder om at dæmpe op for kriminalitet begået med knive og skydevåben.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:49

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Karina Lorentzen, at det jo i hvert fald er et godt eksempel på, at der allerede er en vurdering af den kriminalpræventive effekt. Der er så måske partier i Folketinget, der vil sige: Vi tror ikke på, at straf har den virkning.

Men lige præcis i det tilfælde, som fru Karina Lorentzen læser op, har det været regeringens vurdering, at det, at man nu går ind og laver en ubetinget frihedsstraf og sikrer, at unge mennesker, der bliver taget med kniv, rent faktisk så kommer til at mærke konsekvensen af det, også

ved at de får en plettet straffeattest, kan have en forebyggende effekt i forhold til unge mennesker, der så siger: Den risiko tør jeg simpelt hen ikke løbe.

Så jeg har svært ved at forstå, hvad det er, fru Karina Lorentzen ønsker, hvis det ikke blot er, at det, jeg her siger, og som supplerer det, der allerede står i lovforslaget, så skal uddybes noget mere, i forbindelse med at bemærkningerne bliver skrevet. Det synes jeg bare at vi må prøve at tage under udvalgsbehandlingen, så vi får uddybet, præcis hvor det er, man gerne vil have flere ord på, i forbindelse med at et lovforslag bliver skrevet og fremsat.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg tror, at Folketinget og også SF er helt klar over, at for Venstre er god lovkvalitet et helt centralt spørgsmål. Det er noget, som vi har arbejdet med i mange år. Det er noget, som vi har haft fokus på. Det er også noget, som i høj grad har optaget de formænd for Folketinget, der i de senere år er udgået fra Venstres folketingsgruppe.

Vi er i og for sig meget enige i intentionerne i det, SF foreslår, men vi synes måske, at det er lidt snævert, og vi synes måske også, at det er lidt unødigt detaljeret i forhold til, at det jo er mange forskellige forslag, som vi behandler her i Folketinget og også på Justitsministeriets område.

Jeg er meget enig i, at man, når lovforslag fremsættes, også inden for justitsministerens område, i videst muligt omfang søger at beskrive, hvad forslaget indeholder, hvad formålet er, og hvad dets konsekvens og virkning er. Jeg synes også, at det sker i vid udstrækning, men vi skal være åbne over for og arbejde med, om det kan gøres bedre. På den anden side skal vi, lige netop når vi taler om Justitsministeriet, være ærlige over for hinanden og vedstå, at lovforslag fra Justitsministeriet ofte vedrører hændelser i tilværelsen, som det er meget vanskeligt at sige noget sikkert om på forhånd, og at det derfor også er vanskeligt at sige noget om, hvilken virkning forslaget vil have.

Med hensyn til lovovervågning: Det har vi jo i vidt omfang. Vi har revisionsbestemmelser i lovene, vi har instrumentet med at aflevere en redegørelse til et folketingsudvalg eller afgive en

redegørelse til Folketinget, og der er mulighed for at lave en forskningsbaseret undersøgelse. Der er altså en række instrumenter at tage i anvendelse, og derfor er det vel næppe hensigtsmæssigt at lægge sig fast på alene et af de instrumenter, sådan som det her beslutningsforslag lægger op til. Vi er meget enige i intentionerne, men vi synes, at det er lidt for snævert.

Vi har i formiddag behandlet nogle forslag her i Tinget, som viste, at regeringen er i fuld gang med arbejdet med de berørte problemstillinger eller allerede har arbejdet med dem. Den konservative ordfører, hr. Tom Behnke, brugte ved en lejlighed udtrykket, at forslagsstillerne med det forslag, som vi dengang behandlede, sparkede en åben dør ind. Nu skal jeg ikke sige det om alle forslag, som vi behandler her i formiddag, men jeg kommer unægtelig til at tænke på nøjagtig det samme ved behandlingen af det her forslag. Det er at sparke en åben dør ind.

Jeg vil så i øvrigt bare gerne til slut sådan venligt og med et glimt i øjet sige til forslagsstillerne, at det spørgsmål, som her berøres, er noget, som man i vid udstrækning har en meget høj grad af indflydelse på, hvis man kommer fra et parti, der deltager i forlig, indgår i forhandlinger, står ved forhandlingernes resultat, bærer et ansvar og stemmer for et forslag eller et forlig. Så har man virkelig indflydelse på, hvordan den pågældende lovgivning skal følges, evalueres og konsekvensberegnes. Det var blot sådan en venlig serviceoplysning, som man så kan tænke videre over.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en enkelt bemærkning fra fru Karina Lorentzen.

Kl. 11:54

Karina Lorentzen (SF):

Jeg vil først gøre Venstres ordfører opmærksom på, at det her selvfølgelig ikke omhandler alle love, men de love, hvor det kan vurderes og have en betydning.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man afviser at få et ekstra redskab til at vurdere love ud fra. Det kan jeg simpelt hen ikke forstå. Har Venstres ordfører ikke brug for at vide, om det forslag, som han sidder og behandler, rent faktisk har en virkning, og om det rent faktisk vil afholde nogle fra at komme ud i kriminalitet?

Kl. 11:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Jeg er ikke helt klar over, hvad det er for et ekstra redskab, ordføreren fra SF taler om. Der er i det her beslutningsforslag ikke omtalt nogen som helst former for redskaber, som vi ikke allerede i dag kender i det parlamentariske arbejde.

Vi ønsker da selvfølgelig i videst muligt omfang at vide, hvad virkningen bliver af et lovforslag, men det, at et forslag udarbejdes og får flertal her i Folketinget og dermed bliver til lov, er allerede på baggrund af et konstateret behov, og fordi man mener, at der er et problem, der skal løses med det forslag. I det omfang, det så lader sig gøre at beskrive, hvad virkningen vil være om 1-5 år, skal det naturligvis fremgå af bemærkningerne.

Vi kan også evaluere det ved en revisionsparagraf, ved et forskningsprojekt og ved en redegørelse. Men vi må også bare erkende, at der særlig på det justitsministerielle område er lovforslag, hvor det er meget, meget vanskeligt at forudse, hvis det hele ikke skal blive ren teori og spåmandskunst, hvilke virkninger et forslag vil få om 2 eller 5 år.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:56

Karina Lorentzen (SF):

Jeg vil godt have at vide, hvad Venstres ordfører siger til den her sætning: Det er Justitsministeriets vurdering, at det vil have en præventiv effekt. Det er alt, hvad der står i det her lovforslag. Hvordan vil Venstres ordfører rent faktisk vurdere, om det forslag har en kriminalpræventiv effekt? Hvilke tanker gør han sig i den anledning? Det må da være meget vigtigt at vide, om vi argumenterer i forhold til det kriminalpræventive, eller om en skærpelse af straffen argumenteres ud fra en retsfølelse – en eller anden størrelse, som man finder derude.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:56

Kim Andersen (V):

Det vil jo ofte på netop det justitsministerielle område være en kombination af de forskellige elementer. Men jeg vil gerne sige, at jeg ikke afviser, at man med hensyn til beskrivelsen af, hvad forventningerne er, kan gøre det bedre. Det skal vi jo hjælpe hinanden med, når vi sid-

der omkring ordførerbordet og har de forhandlinger. Det var også derfor, at jeg kom med det lille hint om, at jo mere, man er med i lovgivningsprocessen, jo mere, man tager ansvar for og stemmer for, jo større indflydelse får man jo også på det, der står i teksten.

Det er klart, at der er en forventning om, at det har en kriminalpræventiv effekt, ellers var det jo ikke fremgået af teksten, men det kan netop være et eksempel på, at det er svært at forudsige, hvor meget og i hvilken grad det vil være tilfældet, og at det skal afprøves i virkeligheden og derfor vil indgå i f.eks. en revisionsparagraf om en lovrevision om et antal år eller ved aflevering af en redegørelse til Folketinget.

Kl. 11:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Karen Hækkerup, værsgo.

Kl. 11:58

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Det her lovforslag handler om, at vi skal blive bedre til at finde ud af, om de love, vi vedtager, har en kriminalpræventiv effekt. Jeg har siddet og tænkt rigtig meget over det her forslag, for jeg kan godt forstå SF's argumentation for at fremsætte beslutningsforslaget. Vi sidder tit, når vi skal behandle lovforslag, og går lidt efter mavefornemmelsen, altså tænker: Vil det her virke? Vil det ikke virke? Hvordan vil det virke derude?

Jeg tror, det er utrolig vigtigt, at man holder sig for øje, at når vi overhovedet diskuterer retspolitik, så diskuterer vi det jo kun, fordi der er noget socialpolitik, der er slået fejl. De kunder, vi får i butikken i retsvæsenet, er nogle, man langt hen ad vejen kunne have hjulpet, kunne have støttet op om, hvis man havde haft et bedre socialt sikkerhedsnet. Og derfor synes jeg, der er flere ting, jeg gerne vil kommentere i forhold til det, der tidligere er blevet sagt, især fra hr. Kim Andersens side.

Venstres ordfører sagde meget flot, at det nærmest var lidt spild af tid overhovedet at diskutere det her lovforslag, fordi regeringen jo er i fuld gang. Jeg vil bare sige, at hvis regeringen var i så fuld gang, havde vi ikke den kriminalitet på gaderne, som vi har; så måtte vi ikke erkende, at det er gået sådan, siden den borgerlige regering kom til, at retspolitikken jo sådan set har spillet fallit. På trods af at man kom til med en helt ny dagsorden om at ville skærpe straffene,

og at man ville det ene og man ville det andet, så må vi jo bare konstatere, at går vi ud på gaden og spørger de unge mennesker, om der er blevet færre stoffer, og om der er blevet mindre vold, så er svaret et andet end det, regeringen kan lide at høre.

Derfor vil jeg gerne sige til hr. Kim Andersen, at det ikke er nok bare at stå og være nonchalant; man skulle i stedet for også tage og tage imod de invitationer, der kommer fra oppositionen om at snakke forebyggelse, om at snakke SSP, om at snakke handleplaner, alt det, vi ved virker, i stedet for alt det, vi ikke ved om virker.

Men jeg vil sige helt konkret til SF's forslag: Vi har al mulig sympati for, at det i alle lovforslag, hvor det overhovedet er relevant, skal indgå, at man naturligvis skal se på, om det virker.

Det forslag, som fru Karina Lorentzen flere gange har læst højt fra, at Justitsministeriet har vurderet, at det vil have en kriminalpræventiv effekt, at der indsættes en strafsærkelse for det at tage en kniv med i byen, er lige præcis et rigtig godt eksempel på, hvor svært det her er. For når man skal vurdere, om noget har en kriminalpræventiv effekt, er man meget overladt til sig selv. Der findes ikke noget termometer, man kan aflæse og måle kriminaliteten med for at se, om den stiger eller falder; man skal hele tiden vurdere, lave analyser og finde ud af: Hvad er det, der har virket? Og ganske ofte, når vi sidder med et beslutningsforslag her i Folketinget, vil vi se, at der kommer modsatrettede oplysninger enten fra justitsministeren, fra politiet, fra Rigsadvokaten, fra forsvarsadvokaterne eller fra alle mulige andre. Det vil sige, at det med at finde ud af, om noget har en kriminalpræventiv effekt, meget afhænger af øjnene, der ser, og at det afhænger af, om man tror på det. Men noget, som vi ved virker, er den forebyggende indsats, det er den tidlige indsats, og det er den, jeg synes man burde gøre meget, meget mere ved.

Det, vi ved er kriminalitetsfremmende, er fattigdom, ulighed, misbrugsproblemer, og det kunne måske være rigtig spændende, at man vendte SF's argumentation om og så på alle lovforslag i socialforvaltningen, i socialafdelingen, og så sagde: Når man vedtager noget, f.eks. at fjerne penge fra folk, som i forvejen er meget fattige, når man vedtager love, der forringer unges mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, skal vi så i virkeligheden til at lave en vurdering af, om det her forslag er kriminalitetsfremmende? For vi ved jo, at det er uligheden, der gør, at der er ekstra meget kriminalitet fra

socialt udsatte, og det ligger i en helt anden afdeling, nemlig hos velfærdsministeren, som ganske ofte helt tager fejl af sin rolle og slet ikke værner om de svageste.

Så kort sagt: Der er behov for, at man bliver bedre til at evaluere. Jeg synes, justitsministeren meget klart gjorde rede for, at der i forvejen findes rigtig gode instrumenter. Det drejer sig om øjnene, der ser, når man skal vurdere, om noget har en kriminalpræventiv effekt, og derfor kan det her forslag, som det ligger fra SF, ikke stå alene. Men vi har sympati for tanken. Og så synes vi i øvrigt, at man på det sociale område skulle blive meget bedre til at fremhæve, hvad det er for nogle ting, der fremmer kriminalitet, for det har vi lige så meget behov for at diskutere. Én ting er i alt fald sikker: Den retspolitik, der er blevet ført i de sidste år, har ikke nedbragt kriminaliteten, sådan som det ellers var lovet.

Kl. 12:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 12:02

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Når Socialistisk Folkeparti fremsætter et forslag som dette, må jeg på Dansk Folkepartis vegne sige, at det undrer os meget, hvad anledningen er til det.

Fra Dansk Folkepartis side savner vi et dokumenteret behov for det, som forslaget lægger op til. Til tider kan det jo også være svært på forhånd at vurdere lige nøjagtig, hvor stor en kriminalpræventiv effekt et lovforslag kan have, det vil sige, om det f.eks. er 10, 40 eller 60 pct. kriminalpræventivt; det er svært at afgøre på forhånd. Hvis vi kendte mennesker så godt, er jeg sikker på, at der ingen kriminalitet ville være i dag. Men vi ved jo, at f.eks. udsigten til en straf kan have en kriminalpræventiv effekt i sig selv. Det ser vi jo i forhold til de danske veje, hvor f.eks. udsigten til et klip i kørekortet eller fratagelse af kørekortet præventivt hindrer hastighedsoverskridelser.

I Dansk Folkeparti finder vi, at den nuværende måde at opliste de kriminalpræventive faktorer på er udmærket, idet det er en afbalanceret vurdering i de enkelte tilfælde. Desuden har organisationer og foreninger, der er høringsberettigede i forbindelse med lovgivning, og som oftest er fagpersoner, også et godt indblik i, hvad der kan have en kriminalpræventiv virkning.

Det er organisationer og foreninger, som giver deres vurdering af de enkelte lovforslag i høringssvarene, og som vi i Dansk Folkeparti altid er meget opmærksomme på, f.eks. om de vil have nogle fine vurderinger af bl.a. recidivforholdene.

I forhold til delen om lovovervågning går vi i Dansk Folkeparti meget op i at have styr på, om de love, som man vedtager, også har den virkning, som man har ønsket med lovene – hvorfor ellers overhovedet have lovgivning i Danmark, hvis ikke man automatisk følger op på, om den virker efter hensigten? Derfor forstår vi ganske enkelt heller ikke, hvor Socialistisk Folkeparti vil hen med dette forslag, da vi i Dansk Folkeparti mener, at det, som forslaget lægger op til, bl.a. vedrørende lovovervågning, allerede sker i dag, bl.a. med opfølgende møder i forligskredsene.

Det er et opfølgingsansvar, som vi i Dansk Folkeparti tager meget alvorligt, men at indføre noget, der allerede sker, mener vi er unødigt og dobbeltarbejde, efter vores opfattelse. Og nu, når vi snakker om det kriminalpræventive, skal jeg også sige, at det selvfølgelig er rigtig fint med det kriminalpræventive. Men vi må heller ikke glemme, at der selvfølgelig skal være straf, sanktioner og konsekvenser, hvis man begår kriminalitet, og dette finder vi at Socialistisk Folkeparti ofte har anledning til at glemme.

Dansk Folkeparti kan med de her bemærkninger derfor ikke støtte forslaget fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 12:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen.

Kl. 12:04

Karina Lorentzen (SF):

Man har jo ikke altid indtryk af, at Dansk Folkeparti tænker ret meget på den kriminalpræventive virkning, men at man er mere optaget af bare at skærpe straffene. I dag har vi jo netop set et forslag, som måske vil have en mindre kriminalpræventiv virkning, men skidt nu med det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til, hvordan Dansk Folkeparti vil vurdere sådan et forslag som L 171, hvor der kun står, at det er Justitsministeriets vurdering, at forslaget vil have en præventiv effekt, men Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Advokatrådet og endda politiet mener, at det vil det ikke have. Hvordan vurderer Dansk Folkeparti så sådan et forslag?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:05

at sige, hvor meget et lovforslag er kriminalpræventivt. Selvfølgelig er det vigtigt, men det er også vigtigt, at en gerningsmand får en straf – det skal man også huske på i forhold til det her – og derfor mener vi også, at strafferammerne generelt bør hæves.

Marlene Harpsøe (DF):

Først vil jeg sige, at jeg synes, at vi har haft mange debatter – både fru Karina Lorentzen og jeg selv – hernede i Folketingssalen om en hel del lovforslag, som kan have kriminalpræventive virkninger. Og hvis det er, at fru Karina Lorentzen ikke mange gange har hørt Dansk Folkeparti sige noget om kriminalpræventive effekter, så kan det ikke være Dansk Folkepartis ordførers skyld.

Kl. 12:05

Kl. 12:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Forslaget fra SF er på sin vis et ganske interessant forslag, og alene det at skulle læse forslaget igennem og forberede sig til i dag har jo i hvert fald været en god øvelse i at vurdere og tænke lidt over begrebet kriminalpræventiv konsekvens eller konsekvensvurdering. Hvad ligger der egentlig i det? Hvad betyder det, når det står i et lovforslags bemærkninger? Hvor meget vægt lægger man på det? Hvis det har stor betydning, hvordan vil man så efterfølgende måle det? Hvis man sådan skulle ud og måle det bagefter, kan man så måle helt specifikt på et enkelt lovforslags kriminalpræventive effekt i sig selv? Det er nogle af de spørgsmål, som jeg synes man kommer til at stille sig selv, nogle spørgsmål, der selvfølgelig også findes svar på. Derfor vil jeg da godt sige, at jeg tror, at øvelsen her alene med at fremsætte forslaget ikke har været uden betydning. Men forslaget her kan jo ikke vedtages.

Men i forhold til L 171 vil jeg sige, at det, at man bl.a. går ind og vil skærpe straffen for f.eks. ulovlig besiddelse af kniv – hvor man går fra i førstegangstilfælde ikke længere at få en bøde for at besidde den ulovlige kniv, men til at komme i fængsel i 7 dage – tror vi kan have en rigtig god kriminalpræventiv effekt i sig selv. Dog har vi i Dansk Folkeparti stillet ændringsforslag lige netop til det for at udvide straffen, det skal lige pointeres, men det kan have en kriminalpræventiv effekt.

Kl. 12:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen for endnu en bemærkning.

Kl. 12:06

Karina Lorentzen (SF):

Vil Dansk Folkepartis ordfører ikke give mig ret i, at hvis straffe virkelig havde en kriminalpræventiv virkning, så måtte vi da efterhånden ingen kriminalitet have, og så skulle kriminalitetsniveauet faktisk være gået ned? Vi har jo set talrige eksempler på, at straffene for snart det ene og snart det andet skærpes, og går det så den rigtige vej, har det den kriminalpræventive virkning? Kunne jeg få en kommentar til det?

Kl. 12:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:07

Marlene Harpsøe (DF):

Nu er strafniveauerne i Danmark på mange områder lavere, end vi ser i andre lande, og jeg synes, at vi skal komme efter det – kan man sige – efterslæb, før vi begynder at tale om de egentlig store virkninger i forhold til det kriminalpræventive. For det er jo klart, at jeg ikke tror, at alle forslag er hundrede procent kriminalpræventive, og det er også det, jeg har givet udtryk for i min ordførertale, altså at det er svært på forhånd

Det, der er sagen, er jo, at SF foreslår noget, som allerede finder sted i dag, som allerede er gængs praksis. Det følger allerede af de gældende retningslinjer, at konsekvenser af et forslag skal beskrives bedst muligt i forslaget, så det gør man altså allerede i dag. Så kan man diskutere med hensyn til et konkret lovforslag, om det nu er godt nok, f.eks. om det efter SF's opfattelse er godt nok beskrevet. Det kan man så diskutere med hensyn til det konkrete forslag, men man kan ikke diskutere, om det skal stå der, for det skal det. Der skal stå, hvad konsekvenserne af et lovforslag er. Så det er allerede en del af de spilleregler, vi har. Det behøver vi altså ikke at vedtage SF's forslag for. Det er der ingen grund til. Men jeg synes også, at det er vigtigt i den sammenhæng at sige, at når SF så nøjes med at sige det, så skøjter man lidt hurtigt og let hen over mange af de andre elementer, der ligger i et lovforslag, fordi det jo ikke er det eneste formål med at fremsætte et lovforslag. Det er jo ikke kun den kriminalpræventive effekt.

Der kan være mange andre hensyn. Der kan være mange andre ting, man ønsker at opnå, og så er det, som jeg sagde i indledningen: Hvordan vil man i øvrigt måle det? Hvad er det for et termometer eller lignende, man skal bruge til den her måling? Det er også sådan, at den kriminalpræventive effekt ofte vil bestå af flere forskellige indsatser. Det er jo ikke nødvendigvis kun det pågældende lovforslag i sig selv. Der kan være hele den forebyggende indsats, der kan være hele oplysningen om f.eks. røverier i private hjem, hvor der i øjeblikket kører en meget stor oplysningsindsats for at få begrænset det. Det kan også være en del af det.

Det kan være holdningsbearbejdning, holdningsbearbejdning til, hvad der er rimeligt, og hvad der er urimeligt, hvad man må, og hvad man ikke må. Risikoen for bliver opdaget – hvad er risikoen for at blive opdaget? Det er også væsentligt. Straf, strafudmåling – hvor mange års fængsel kan også være en del af det. Konsekvenser osv. osv. Og så er der også det ved det, at vi jo egentlig aldrig rigtig ved, hvad der ville være sket, hvis lovforslaget ikke var blevet vedtaget. Det ved vi jo ikke. Den øvelse kan man jo ikke lave, så derfor må jeg sige, hvad skal man måle det op imod? Hvad er det for en benchmarking, man skal lave på, om et lovforslag bliver vedtaget eller ikke bliver vedtaget. Det kan ikke lade sig gøre i praksis, så derfor bliver det jo altid et spørgsmål om, hvorvidt man i stedet for kunne gøre det, at man kunne bede om at få en årlig redegørelse, man kunne bede om at få en forskningsbaseret undersøgelse af, hvad der så er sket, siden vi vedtog nogle love om f.eks. at skærpe straffene for vold osv. Man kunne sætte en revisionsklausul ind, hvis man synes det vil være relevant, nemlig, at om 3 år holder man hinanden fast på, at der revideres den her lov. Så en revisionsklausul kunne være en mulighed.

Så er der jo selvfølgelig lovovervågning, som findes ikke ret ofte, men det findes. Men hvorfor skulle man dog lægge sig fast på at sige, at det kun skal være lovovervågning. Det skal være systematisk, og deri må ligge, at det skal være på hvert eneste lovforslag, altså en systematisk lovovervågning. Hvorfor skulle man gøre det? Hvis det nu ikke er det mest hensigtsmæssige værktøj i værktøjskassen lige præcis til det lovforslag, så ville det jo være tosset at gøre det. Så derfor skal man selvfølgelig vurdere fra lovforslag til lovforslag, om der er et sådant behov for efterfølgende at se på, hvad der så skete, og hvis man mener det, så finde ud af, hvilket værktøj man

så skal bruge i den anledning. Det står jo ethvert parti frit for, enhver ordfører frit for at stille det forslag under behandlingen af et lovforslag. Fru Karina Lorentzen kan jo bare sige til et lovforslag om det ene eller det andet: SF stiller et ændringsforslag, der skal være en revisionsklausul, og om 3 år skal vi se på det igen. Det kan man jo bare gøre, og så kan vi få en konkret debat om det konkrete forslag. Der kunne det jo være relevant at gøre det, men at gøre det sådan, at der skal være systematisk lovovervågning af alle forslag, vil være at skyde sig selv i foden, fordi det faktisk fraskriver os en masse andre gode muligheder. Derfor afviser vi forslaget.

Kl. 12:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

En kort bemærkning, fru Karina Lorentzen.

Kl. 12:12

Karina Lorentzen (SF):

Jeg er meget enig i, at den kriminalpræventive virkning ikke er den eneste – hvad skal man sige? – vigtige ting i forbindelse med at have en straf, men jeg synes dog, at det er ret vigtigt, at man har et bedre og bredere grundlag for at vurdere, og jeg synes jo, det ville være meget nyttigt at vide, om man argumenterer ud fra retsfølelsen, eller om man argumenterer ud fra, at man ved, at det her forslag vil kunne ændre noget. F.eks. med hensyn til straffe for vold har man jo skærpet straffene indtil flere gange. Der ville der jo være nogle erfaringer at trække på, som man kunne sætte ind. Jeg mener ikke, at det er helt så kompliceret, som hr. Tom Behnke forestiller sig.

Kl. 12:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:13

Tom Behnke (KF):

Jamen det understreger jo præcis det, som jeg siger, nemlig at når vi herinde vedtager forskellige love, bl.a. lovforslag om at hæve strafferammerne, eller hvor vi meget kraftigt opfordrer domstolene til at sørge for, at strafudmålingerne bliver løftet, er der jo både tale om retsfølelsen, og der er tale om, hvad en rimelig straf for en konkret lovovertrædelse er. Det ligger der også i det. Det har jo sådan set ikke noget med det kriminalpræventive at gøre, men der kan da også godt være noget kriminalpræventivt i det, f.eks. var det tidligere sådan, at man kun fik en bøde, hvis man stjal en bil. Det har den her regering lavet om til, at første gang man stjæler en bil, ryger man 14 dage i fængsel. Det betød stort set, at antallet af biltyverier dagen efter styrteddykkede.

Så kan man sige: Havde det en kriminalpræventiv effekt? Jo, det kan jeg jo stå og påstå. Nogle andre kan sige, at i samme tidsperiode var det, at alle biler fik centrallåssystemer osv. og blev meget bedre sikret, sådan at det var meget sværere at stjæle biler med elektronisk lås osv. Så var det det, der gjorde det? Ja, det ved vi ikke. At antallet af bankrøverier er faldet, er det, fordi straffen for bankrøveri er sat op, eller er det, fordi vi har lavet videoovervågning af facaderne? Det bliver meget vanskeligt at vurdere sådan lige på en skala fra 1 til 100.

Kl. 12:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen, endnu en kort bemærkning.

Kl. 12:14

Karina Lorentzen (SF):

Jeg synes egentlig, at det, hr. Tom Behnke står og siger, bare underbygger, at vi behøver et meget, meget bredere fundament for at vurdere de forskellige lovforslag, og det skal være meget, meget mere specifikke bemærkninger, som skal indgå på en lang række områder, når man vurderer et lovforslags kriminalpræventive virkning.

Kl. 12:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:15

Tom Behnke (KF):

Det er jo egentlig lidt underligt, at vi med de samme ord, siger hver sin ting. Altså, den kriminalpræventive effekt vil altid kun være et element ud af flere, og derfor vil det være tosset kun at kigge på en ting.

Det næste, som fru Karina Lorentzen jo også siger, er: Når man vurderer. Altså er der tale om en vurdering, der er tale om et skøn, og det vil sige, at man jo ikke bagefter kan komme og sige: Ministeren skønnede på en skala fra 1 til 100, at det var en faktor 72, og så bagefter går man ud og undersøger det, og siger, at det kun var en faktor 71. Og hvad så? Hvad skal man bruge det til? Så lovovervågning i sig selv vil være en uhensigtsmæssig måde at gøre det på. Skulle man gøre noget, kunne man lave en forskningsbaseret undersøgelse, som gransker et område lidt nøjere og ser på, hvad der er sket. Det kan man gøre ved, at man f.eks. beder Rigsadvokaten om at se på, hvad der er sket med strafudmåling og niveauer, hvordan har kriminalitetsudviklingen været osv. Det, som er forskningsbaserede undersøgelser, kan man bruge til no-

get, men det behøver man jo ikke lave på det konkrete lovforslag, det kan man gøre fra emne til emne uafhængigt af lovforslaget.

Kl. 12:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det den radikale ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 12:16

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

SF har fremsat et beslutningsforslag om loves kriminalpræventive effekt. Det er et meget sympatisk forslag, og det er et forslag med nogle meget fine intentioner, og det er det, fordi meget store dele af retspolitikken i Danmark gennemføres på baggrund af mavefornemmelser, mediehysteri og ønsket om at fremstå handlekraftig. Så vi har sådan set stor forståelse for SF's holdning om, at vi har brug for at finde ud af, om den kriminalpræventive effekt også er sådan, som det påstås at den er, sådan som man tror at den er, og sådan som der argumenteres for at den er.

Når man som jeg og andre står her på en af de sidste dage i Folketingets samling og har været igennem, jeg ved ikke hvor mange lovforslag og beslutningsforslag på retsområdet, hvor ordene strengere straffe, højere strafferammer, indførelse af minimumsstraffe, og hvad ved jeg, har været på dagsordenen, kan man godt få lyst til at se et klart og tydeligt skema for, om det her overhovedet virker.

I virkeligheden tror jeg egentlig, at de fleste godt er klar over, at alle de her strafskærper dybest set ikke har nogen som helst effekt. Hvis man skal gøre noget ved kriminaliteten, er det den forebyggende indsats, der skal gøres noget ved; det er i første omgang at se på, hvordan vi kan mindske risikoen for, at folk bliver udsat for kriminalitet, hvordan vi forhindrer, at børn og unge mennesker overhovedet kommer ind på en kriminel løbebane. Det vil kræve massive investeringer i en forebyggende indsats, en indsats, der desværre endnu ikke i Folketinget har været flertal for at gøre noget reelt ved.

Justitsministeren sagde til Politiken den 12. november 2006:

»Grundlæggende sætter man ikke folk i fængsel, fordi det har den store præventive effekt.«

Jeg kunne ikke være mere enig. Og det betyder jo også, at når vi hele tiden strammer op, i forhold til at folk skal længere tid i fængsel, har det primært én effekt, som jeg tror man kan

være ret sikker på, nemlig at det koster flere penge, og at der skal bruges flere ressourcer. Det er grundlæggende egentlig bare et ressourcespild for at tilfredsstille nogle politikeres behov for at kunne optræde handlekraftige i medierne, efter at mediehysteriet er gået i gang, fordi en eller anden tilfældig avis pludselig har fundet ud af at skrive om en sag, der nu lige har været oppe.

Så vi er enige med SF i, at der er alt for meget symbollovgivning, signallovgivning, alt for meget lovgivning, som overhovedet ikke har nogen effekt. Men vi kender jo også de dygtige folk i Justitsministeriet. Når man f.eks. ser Justitsministeriets kommentarer til de hørings svar, der kommer til forskellige lovforslag, kan vi jo se, at Justitsministeriets embedsfolk kan argumentere sig ud af hvad som helst. Man kan simpelt hen skrive sig ud af hvad som helst, og man kan påstå, at en hvilket som helst indvending mod et hvilket som helst lovforslag ikke har den betydning, som høringsparterne mener det har. Og jeg er ret sikker på, at de dygtige folk vil kunne gøre fuldstændig det samme, hvis vi skal ind i den her kriminalpræventive effekt-evaluering af alle love.

Som hr. Tom Behnke jo i øvrigt før så ganske fornuftigt argumenterede for, er det sådan, at en lov kan gennemføres her i Folketinget, så kan hr. Tom Behnke bagefter mene, at den havde en kriminalpræventiv effekt, jeg vil kunne mene det modsatte, alle andre vil kunne mene noget midt imellem, og jeg er sikker på, at Justitsministeriet vil komme frem til, at den har den effekt, som den til enhver tid siddende justitsminister måtte ønske at den skulle have – for nu at sige det, som det er.

Derfor synes vi, at det kan være relevant i de enkelte tilfælde at sige, at vi laver særlig overvågning af et lovforslag – det skal Folketinget evaluere, her skal vi have en halvvejsevaluering, eller her skal vi have en særlig lovovervågning – men at lave en generel regel om det her tror vi, alle gode intentioner til trods, dybest set bare vil føre til ekstraarbejde i Justitsministeriet og ikke til nogen som helst ændring i forhold til vores arbejde med det lovgivningsmæssige.

Kl. 12:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 12:21

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten støtter intentionen med forslaget.

Jeg skal bare sige til debatten her om, hvorvidt man kan måle effekter, og om man kan forudsige noget om effekter, at jeg er fuldstændig enig i, at Justitsministeriets folk er ufattelig dygtige til at skrive, og hvis der blev uddelt priser for, hvem der er bedst til at skrive sig ud af forskellige ting, er jeg sikker på, at Justitsministeriet ville vinde. De havde også en fornem plads, da der for nogle år siden blev lavet udstillingen »Magtens Galleri«.

Men jeg mener nu alligevel, at det er muligt at lave nogle vurderinger, ligesom vi får lavet vurderinger af økonomiske effekter, miljøeffekter osv., selv om der også dér er mange andre faktorer, der spiller ind, end kun den lov, der bliver vedtaget.

Da vi for nogle år siden behandlede forslaget fra regeringen om, at man skulle hæve farten på motorveje, fik vi også en vurdering af, hvad det ville betyde for trafikikkerheden, og der kom en vurdering af, at det ville betyde et til to flere dødsfald om året. Det blev jo så vedtaget af et flertal her alligevel, og siden er antallet af trafikdræbte steget voldsomt, men det kan der jo være mange ting der har indflydelse på, så jeg er enig i, at det kan være svært at måle.

Men derfor mener jeg alligevel, at det kan være fornuftigt, at man i forbindelse med en række love gør sig overvejelser om, hvad effekterne på forskellige områder vil være, ud fra den viden, man nu har. Hvordan tror man så at loven præcis vil virke?

Jeg er også enig i det, som mange har været inde på, om, at der jo er mange andre love end dem, der bliver vedtaget på Justitsministeriets område, som har stor betydning for den kriminalpræventive effekt.

Når man skærer ned på antallet af praktikpladser, når man går ind og voldsomt forringer vilkårene for ungdomsuddannelser osv., når man holder kommunerne i et økonomisk jerngreb, så mange lukker fritidsklubber osv., så har det stor betydning for den kriminalpræventive effekt. Vi hører ofte politiet fortælle om, at når en kommunalbestyrelse vælger at lukke en fritidsklub, fordi de ikke længere har råd til at have den, så har det den betydning, at kriminaliteten stiger. Omvendt, hvis en kommune på en eller anden måde finder penge i deres budget til

at lave nogle ungdomsklubber og fritidsklubber, har det den betydning, at kriminaliteten falder.

Så derfor er der meget andet end det, der sker på Justitsministeriets område, som har en kriminalpræventiv effekt, og derfor mener jeg – som også andre har været inde på – at vi skal have det med som en mulighed, at når vi debatterer love her i Folketinget, må vi kunne gå ind og sige, at vi vil have en vurdering af, hvad den kriminalpræventive effekt vil være. Ligesom forslagsstillerne jo har lagt op til, at det ikke skal være alle love på Justitsministeriets område, men kun nogle af dem, hvor man skal lave den her vurdering, mener vi altså også, at det skal være en vurdering, der kan være på andre lovområder, hvor man mener at det kan være relevant.

Kl. 12:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Ny Alliances ordfører, hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 12:24

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Jeg skal sige, at jeg igen er afløser for hr. Naser Khader, som er ordfører på det her område.

Om det her forslag er der jo at sige, at det er et af de forslag, som er så sympatiske og velmenende, at det er meget svært at argumentere imod, for vi kan vel alle sammen være enige om, at vi gerne vil kende effekten af de lovforslag, som fremsættes. Men når det er sagt, så er det meget svært at gennemskue, om det her er sådan en øvelse for øvelsens skyld, der måske ikke har den effekt, som vi gerne vil se af den. Gør vi allerede det her på en eller anden måde i forvejen? Jeg synes også, at det gør lidt indtryk at høre justitsministerens indvendinger på det her område.

Men kort og godt: Vi vil i Ny Alliance ikke stå i vejen for et sådant forslag med den lille reservation. Hvis ellers der er noget nytteværdi i det, så vil vi gerne støtte forslaget.

Kl. 12:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Karina Lorentzen.

Kl. 12:25

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen (SF):

Nu er jeg jo ret ny her i Folketinget og måske også lidt naiv, men jeg troede faktisk, inden jeg kom til at beskæftige mig sådan mere indgående

med lovarbejdet på det retspolitiske område, at det var naturligt, at man for visse lovforslag prøvede at regne på, om lovforslagene overhovedet ville have en kriminalpræventiv effekt. Det var nok lidt fjollet, men jeg var overbevist om, at formålet med at straffe i alles optik må være noget med at forhindre, at kriminalitet gentager sig; noget med, at vi simpelt hen kun ønsker at se kriminelle én gang i vores retssystem.

Så blev jeg klogere, for jeg opdagede, at rigtig meget retspolitisk faktisk handler om hensynet til retsfølelsen og om, hvorvidt befolkningen synes, at straffen er rimelig.

Baggrunden for det her forslag var så at give politikerne et bedre grundlag for at vurdere nye lovforslag. Så vil det blive synliggjort, om det er forslag med skærpede straffe, som skal vedtages under hensyntagen til retsfølelsen eller under hensyntagen til resocialiseringen.

Jeg mener, at det her må være muligt. Vi er i dag i stand til at lave simulationer over global opvarmning og over, hvordan den vil udvikle sig, så må det altså også være muligt at finde ud af, om lovforslag har en kriminalpræventiv effekt. Det var altså bare ment som et redskab, så vi alle sammen kunne blive klogere.

Jeg synes, at alle retspolitikere må have et præventivt sigte i deres lovgivningsarbejde, og jeg synes, at specielt Dansk Folkeparti måtte blive glade for det her forslag, fordi de ofte fremsætter forslag om skærpede straffe og minimumsstraffe og sådan nogle ting, og her vil de simpelt hen være i stand til at få vished for deres forventninger, altså at hårdere straffe simpelt hen virker.

SF's holdning til straffe er vel meget velkendt. Vi mener afgjort, at kriminelle skal straffes, men vi synes, at de skal straffes bedre, ikke nødvendigvis længere. Vi ønsker, at man skal se på, om straffen rent faktisk forhindrer ny kriminalitet, eller om der skal andre initiativer til. Det er faktisk nødvendigt, for i det lovforslag, som jeg flere gange har nævnt i dag, L 171, som skærper straffene for at bære skydevåben og knive, argumenterer man netop fra Justitsministeriets side med, at straffene vil have en præventiv effekt. Jeg spørger: Hvordan kan vi vide det? Svaret er: Det kan vi simpelt hen ikke. Og vi har flere høringssvar, inklusive politiets, som peger på, at det simpelt hen ikke kan klares med skærpede straffe, og hvem har så ret? Det kunne vi jo have fået et svar på med det her forslag. Det får vi så ikke, fordi der ikke bliver flertal for det.

Ja, jeg kunne næsten få den tanke, at man slet ikke havde lyst til at vide, hvordan det hænger sammen med den førte politik.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 126:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for midlertidigt forbud mod at have med dyr at gøre og skærpelse af straffen for grovere uforsvarlig behandling af dyr og dyremishandling.

Af Julie Skovsby (S) m.fl.
(Fremsættelse 16.04.2008).

Kl. 12:28

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 12:29

Justitsministeren (Lene Espersen):

Efter beslutningsforslaget pålægges regeringen at tage initiativ til at sikre, at politiet i sager om grovere og uforsvarlig behandling af dyr og dyremishandling gives beføjelser til midlertidigt at frakende den tiltalte retten til at beskæftige sig med dyr, inden der er faldet dom i sagen. Endvidere pålægges regeringen at tage initiativ til at sikre, at straffen skærpes til fængselsstraf i sager om grovere og uforsvarlig behandling af dyr og dyremishandling.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen naturligvis fuldt ud kan støtte intentionerne bag forslaget. Brud på dyreværnslovgivningen er efter regeringens opfattelse en alvorlig overtrædelse, og regeringen lægger stor vægt på, at straffen afspejler forholdets grovhed. Netop derfor var noget af det første, regeringen tog initiativ til på dyrevelfærdsområdet efter sin tiltræden i 2001, også at bede Rigsadvokaten om at

undersøge sanktionsniveauet i dyreværnsloven. Det var en undersøgelse, der resulterede i en ændring af dyreværnsloven i 2003, hvor bl.a. sanktionsniveauet i dyreværnsloven generelt blev skærpet. Og ved den seneste ændring af dyreværnsloven i 2007 er der foretaget en yderligere skærpelse af bødestrafen i visse sager om transport af dyr.

I beslutningsforslaget foreslås det, at politiet i sager om grovere og uforsvarlig behandling af dyr og i sager om dyremishandling midlertidigt skal kunne frakende en tiltalt retten til at beskæftige sig med dyr, indtil der er afsagt dom i sagen.

Efter regeringens opfattelse knytter der sig en række væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder til forslaget om, at politiet midlertidigt skal kunne forbyde en person at beskæftige sig med dyr, indtil der er afsagt dom i sagen. Det gælder især i de tilfælde, hvor den tiltalte erhvervsmæssigt beskæftiger sig med dyr, og hvor et midlertidigt forbud vil medføre, at den pågældende f.eks. må afhænde en dyrebæsetning på en gård, selv om det endnu ikke er fastslået, at der er begået et strafbart forhold. Hertil kommer, at hvis et dyr behandles uforsvarligt, kan politiet efter dyreværnslovens § 21 give den ansvarlige for dyret et pålæg om dyrets behandling. Et sådant behandlingspålæg kan f.eks. gå ud på, at dyret skal fodres, plejes eller behandles for sygdom. Den ansvarlige for dyret kan f.eks. være ejeren af dyret eller en person, der er ansat i en virksomhed, som beskæftiger sig med dyr.

I de tilfælde, hvor dyret er sygt eller er kommet uheldigt til skade, og hvor det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve, kan politiet endvidere med hjemmel i samme bestemmelse i dyreværnsloven give den ansvarlige for dyret et pålæg om aflivning af dyret.

Hvad sker der så, hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer politiets behandlings- eller aflivningspålæg? Ja, så kan den ansvarlige for dyret straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år efter dyreværnslovens § 28, stk. 3. Herudover er politiet, i tilfælde af at den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et behandlingspålæg, efter dyreværnslovens paragraf 22, stk. 1, forpligtet til at sørge for dyrets pasning. Politiet kan i den forbindelse anbringe dyret et andet sted. Har politiet udstedt et aflivningspålæg, der ikke efterkommes, skal politiet sørge for, at dyret aflives.